Parkinsoncafé 20-10-2026

Nicole Vranken

Domeinen van de ergotherapie

Bij de ziekte van Parkinson/ Parkinsonisme ‘faalt’ de automatische piloot

Niet iedereen met Parkinson is hetzelfde…

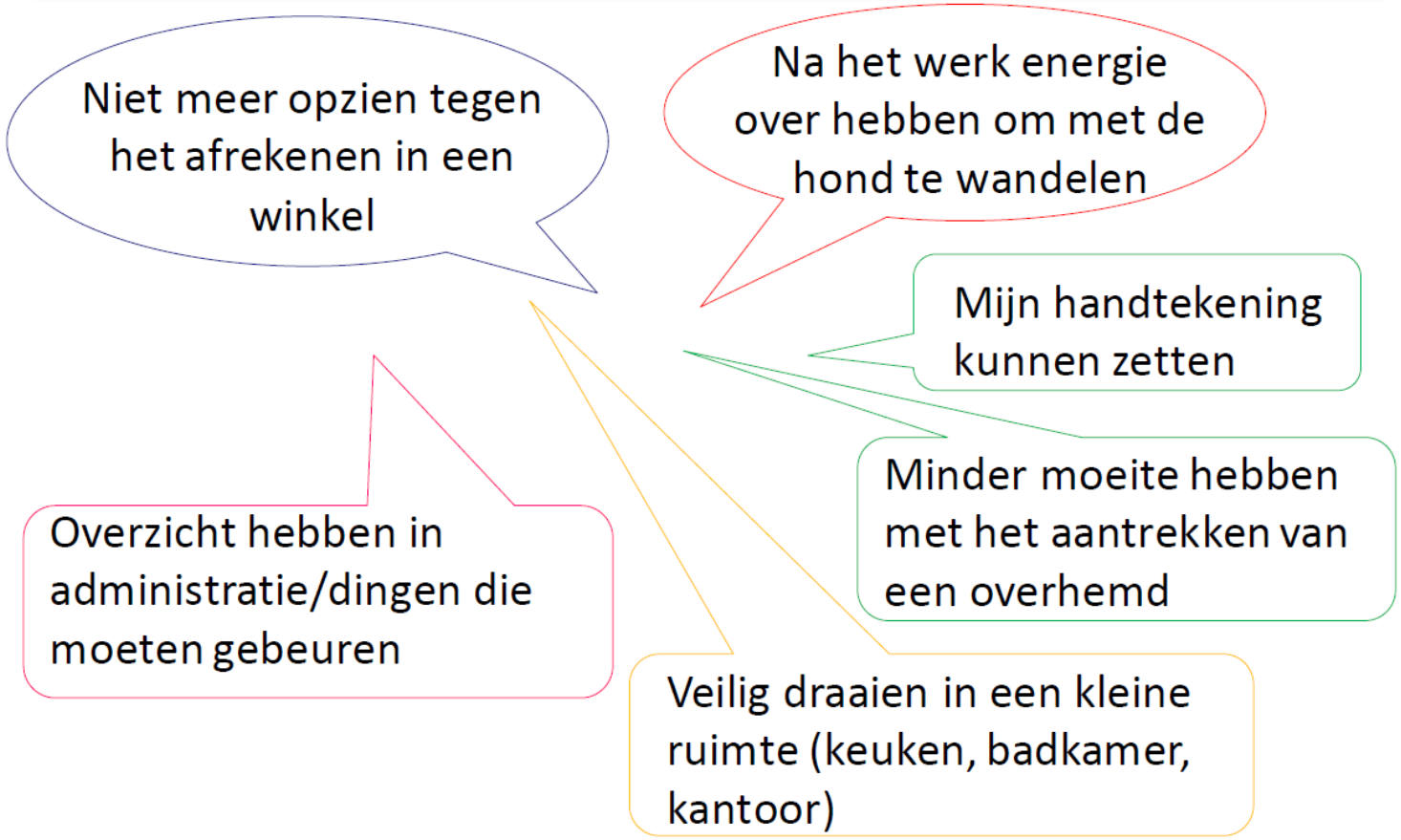

Impressie ET doelen patient

Impressie ET doelen mantelzorger

Op minder belastende wijze helpen bij het aankleden

Ruimte/vertrouwen hebben om met vriendin paar uurtjes weg te gaan

Weer samen kunnen genieten van de tuin

Betere afstemming met partner over wanneer wel/ niet te helpen bij het eten

Activiteiten en participatieproblemen

Bij welke **activiteiten/taken** ondervinden parkinsonpatiënten vooral problemen?

Beperkingen in activiteiten/ participatie

- **Mobiliteit** (lopen, transfers, verplaatsen/vervoer)
- **Zelfverzorging**
- **Communicatie** (telefoneren, schrijven, gebruik computer)
- **Vrije tijdsactiviteiten**
- **Huishouden**
- **Algemene taken en eisen** (indelen van activiteiten, omgaan met stress en meervoudige taken)
- **Werk**
- **Leren en toepassen van kennis** (oplossen van problemen)

Onderliggende stoornissen

Bewegingssysteem	Overige systemen
bradykinesie (traagheid en kleiner geschaalde bewegingen)	aandachtsstoornissen
rigiditeit (stijfheid)	traagheid in denken en omschakelen
tremor	apathie/initiatiefname
evenwichtsstoornis	
stoornis looppatroon	stemmingsproblematiek
vermoeidheid	incontinentie
spierkracht*	visusproblemen
dystonie	orthostatische hypotensie, duizeligheid*
dyskinesieën	

Aspecten van probleemervaring

- Moeite (kost veel tijd/energie)
- Onvoorspelbaarheid/wisseling
- Mate van zelfstandigheid
- Mate van veiligheid
- Mate van zelfvertrouwen

Keuzes activiteitenpatroon in dag

Plezier/tevredenheid

On / off
Momenten

Meespelende contextuele factoren

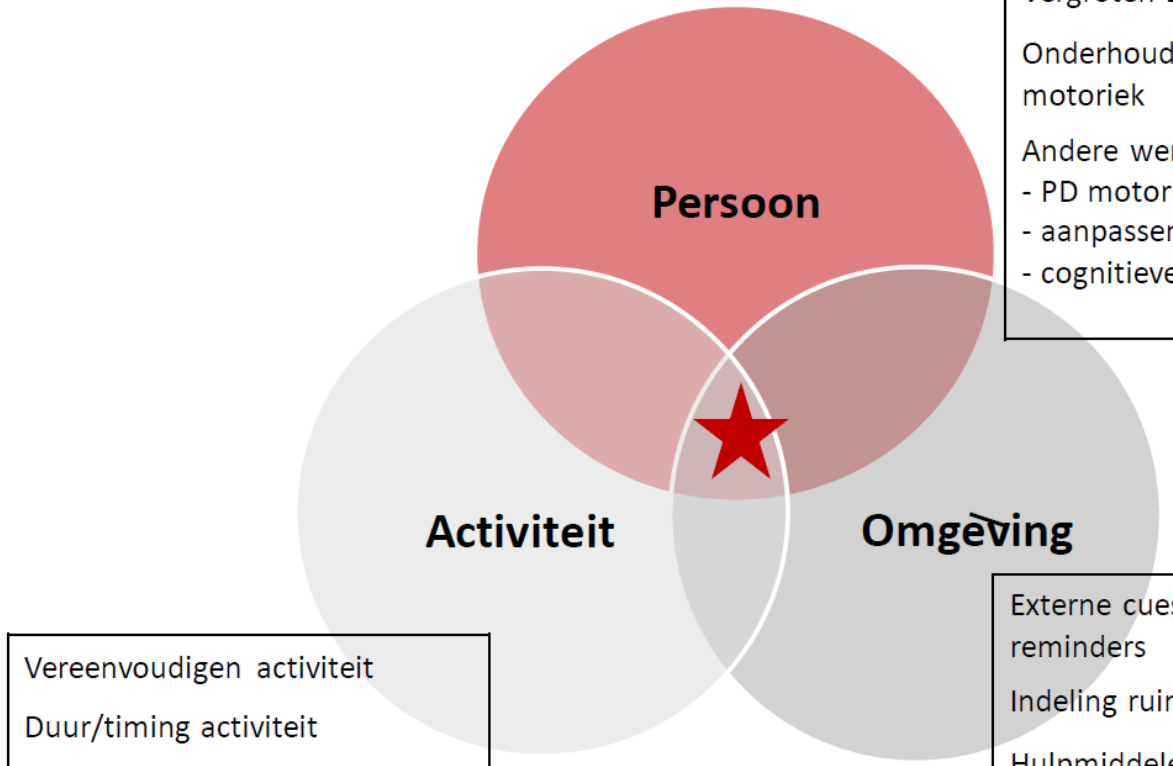
Externe factoren	Persoonlijke factoren
Inrichting en middelen	Leeftijd
Aanwezige ondersteuning	Normen, waarden, voorkeuren
Attitude van omgeving	Coping
Aanwezige diensten en beleid (bijv vervoer)	Ervaring, activiteitenpatroon

Ergotherapeutische Interventies

Vergroten zelfmanagement

Onderhouden normale motoriek

Andere werkwijze :
- PD motorische strategieën
- aanpassen uitgangshouding
- cognitieve strategieën

Vereenvoudigen activiteit

Duur/timing activiteit

Type activiteit aanpassen

Externe cues, cognitieve reminders

Indeling ruimte

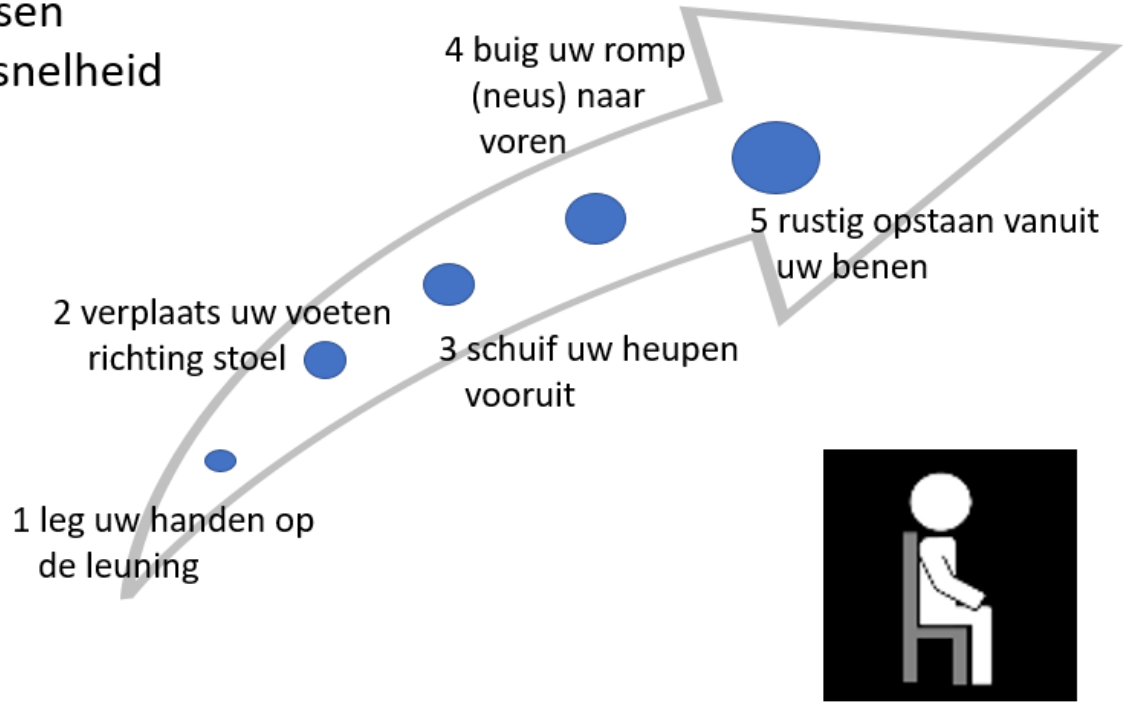
Hulpmiddelen/voorzieningen

Adviseren mantelzorger

Voorbeeld Strategie: opstaan uit de stoel

Bewuste bewegingsstrategie: de uitvoering

- Handelingen loskoppelen en opsplitsen
- Deelhandelingen onafhankelijk van snelheid
- Nauwkeurige krachtdosering
- Strategie heeft duidelijk plan
- Geen tijdsdruk

1

2

3

Voorbeeld inzetten cue
Bewust making
Gebruik geluid, beweging
Vast ritme
Iedereen gebruikt dezelfde cue

Individueel maatwerk

- Wat is het doel van de client?
- Wat draagt bij aan ervaren problemen?
- Ziekte/ ernst?
- Kracht/ mogelijkheden en coping van de client?
- Mogelijkheden en beperkingen van de omgeving?
- Middelen / regels gezondheidszorg-systeem?

Indicaties voor ergotherapie

1. **Patiënt**: beperkingen in activiteiten/participatie
   problemen in domeinen: wonen, werken, vrije tijd

2. **Mantelzorger en professionele zorgverleners**: problemen bij begeleiden of verzorgen van de patiënt

3. **Verwijzer**: vragen over veiligheid en zelfstandigheid

Verwijsvraag: ervaren probleem, niet mogelijke oplossing!

Vergoeding ergotherapie

- Zorginstellingen (verzorgings- en verpleeghuizen) hebben vaak eigen ergotherapeuten

- Eerstelijns-ergotherapie
  * Vergoeding via de zorgverzekeraar.
  * **10 uur** ergotherapie per kalenderjaar in de basisverzekering (let op verbruik eigen risico)
  * Extra uren uit aanvullend pakket van de zorgverzekeraar.

Vind een geschoolde ParkinsonNet-therapeut via zorgzoeker

Vragen ?

ergotherapeut
(de; m;)
1. paramedicus wiens adviezen erop zijn gericht de hulpvrager in staat te stellen om zo optimaal mogelijk te kunnen leven. 2. persoon die zich richt op de praktische gevolgen van de situatie maar tevens een luisterend oor biedt waar nodig. 3. persoon waar mensen met respect aan terugdenken.